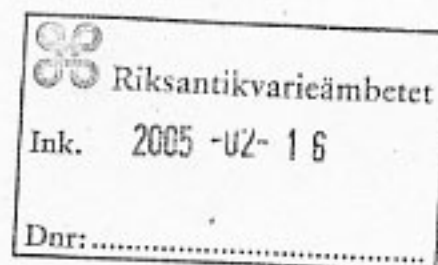

2005-02-14

Kulturmiljöenheten
Olle Lind
Direktnr. 023-814 21
Fax nr. 023-811 18
olle.lind@w.lst.se

Byggnadsminnesförklaring av bergsmansgården Hult, Hult 3:1, Stora
Kopparbergs socken, Falu kommun.

(2 bilagor)

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 3 kap 1 § (1988:950) lagen
om kulturminnen att förklara bergsmansgården Hult, Hult 3:1, Stora
Kopparbergs socken, Falu kommun, för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt samma lag och kapitel 2 § följande
skyddsbestämmelser:

Skyddsområdet omfattar fastigheten Hult 3:1 enligt situationsplan.
Skyddsbestämmelserna omfattar de byggnader som markerats med nummer på
situationsplanen: huvudbyggnad (1), kullstuga(2), brygghus (3), lekstuga (4),
härbre(5), brädlada(6) vagnslider (7) dass(8) och jordkällare (9).

1. Byggnaderna markerade 1 - 9 får inte rivas, flyttas, byggas om eller på
annat sätt förändras till sin exteriör.
2. I byggnadernas inre får inte ingrepp göras i stomme eller äldre
rumsindelning.
3. I byggnaderna 1 och 2 får inte göras ingrepp i eller ändring av äldre fast
inredning såsom dörrar, fönster, lister, paneler, väggmålningar, äldre
papperstapeter, golv, tak, spisar och kakelugnar.

2005-02-14

4. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Det område kring byggnaderna som på situationsplanen avgränsas med röd linje skall hållas i traditionellt skick. Nybyggnader får inte ske inom detta område, dock får tidigare rivna bad- och båthus samt ladugård återuppföras, under förutsättning att de byggs på tidigare plats och med i huvudsak ursprunglig utformning. Länsstyrelsens skall godkänna utformningen av dessa nybyggnader.

Samråd skall ske med länsstyrelsen i frågor som rör underhåll och vård av byggnader och område.

Om särskilda skäl föreligger för att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsbestämmelserna får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till sådana förändringar.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Frågan om byggnadsminnesförklaring väcktes 1992-11-02 av
på uppdrag av delägarna i Hult.

Hult är en bergsmansgård i Kopparbergslagen. Gården är belägen på östra stranden av sjön Varpan ca 5 km norr om Falu stad. Hult är ett välbevarat exempel på de större bergsmansgårdar som ligger kring sjön Varpan. Gården ingår i världsarvet Falun

Huvudbyggnaden omges av flera mindre timrade stugor och uthus och rester av en äldre parkanläggning.

Huvudbyggnaden är sannolikt uppförd 1794 av timmer i två våningar med sadeltak. Fasaderna med synligt timmer är avfärgade med falu rödfärg med vita foder och knutbrädor. Byggnaden har en enkel nyklassicistisk prägel med symmetriskt uppbyggda fasader indelade med knutlådor och fönsteraxlar. Byggnaden har vid sekelskiftet 1900 försetts med en stor öppen veranda i två våningar på västra fasaden och en mindre köksveranda på norra gaveln.

Interiört har byggnaden en sexdelad plan. I nedervåningen finns bevarade väggmålningar av Falumålarmästaren Nils Johan Asplind eller hans verkstad. Trappan och övervåningen har sannolikt fått sin nuvarande utformning under perioden 1830-50, då huset beboddes av konstmästaren C. G. Husberg.

På mangårdsbyggnadens norra sida ligger kullstugan av timmer, sammanbyggd med kuskbostaden och iskällaren. Den äldsta delen av denna byggnad, som bär spår av flyttning, är sannolikt från början av 1700-talet med ett innertak av barocktyp med bred profilerad taklist. Kuskbostaden och iskällaren är sannolikt uppförda på

1860-talet.

På mangårdsbyggnadens södra sida ligger brygghuset av rödfärgat timmer med en äldre, för falubygden typisk rutverksdörr. I parken söder om huvudbyggnaden finns en lekstuga från sekelskiftet 1900 med lövsågeriutsmäckning.

På mangårdsbyggnadens norra sida, bakom kullstugan, ligger en rad med uthusbyggnader i form av ett timrat härbre, ett vagnslider-trösklada av timmer samt en brädlada. Grunder efter en ca 1920 nedbrunnen ladugård och stall ligger omedelbart väster om dessa uthus.

Nedanföer och söder om huvudbyggnaden finns rester av en parkanläggning. Axeln från huvudbyggnaden mot sjön avslutas med en liten holme omgiven av en stensatt kanal och syrenhäckar.

Till anläggningen har även hört bad- och båthus.

Fastigheten Hult har sannolikt ursprungligen varit del av bergsmansbyn Uggleviken strax söder om den nuvarande gården. Gården som under 1800-talet fick namnet Hult omfattade förutom själva gården åkermarken Hultmyra och Hultåsa. Gården har sannolikt legat på sin nuvarande plats sedan slutet av 1700-talet. Hult hade under första delen av 1800-talet flera olika ägare bl a den kände konstmästaren C G Husberg. Gården köptes 1876 av bokhandlare Carl Nordin i Falun och har därefter ägts av dennes släkt. År 1920 såldes åkermarken till Hult och gården har därefter nyttjats som sommarbostad.

MOTIVERING TILL LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Hult är ett välbevarat exempel på en större bergsmansgård i Kopparbergslagen. Gården utgör en viktig del av bergsmansbygden kring sjön Varpan, som ingår i världsarvet Falun.

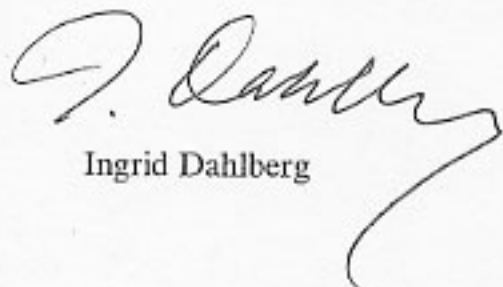
Huvudbyggnaden är såväl utvändigt som invändigt välbevarad med väggmålningar av Falumålarmästaren Nils Johan Asplind. Till gården hör även flera äldre uthus och bostäder för tjänstefolket samt rester av en äldre parkanläggning. Sammantaget har gården härigenom ett högt kulturhistoriskt värde som väl motiverar att den skyddas långsiktigt som byggnadsminne.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

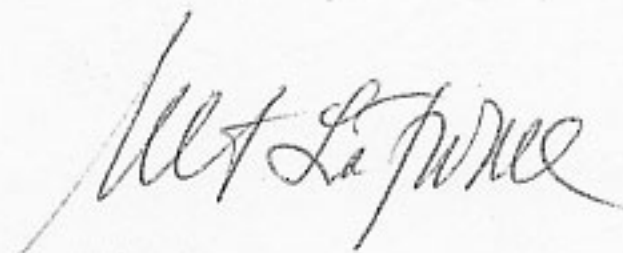
Detta beslut kan överklagas hos länsrätten enligt bilaga 1.

I den slutliga handläggning av detta ärende har deltagit landshövding Ingrid Dahlberg, beslutande, länsassessor Inger Svansström, länsarkitekt Lars G Ingelström och länsantikvarie Ulf Löfwall föredragande.

Ingrid Dahlberg

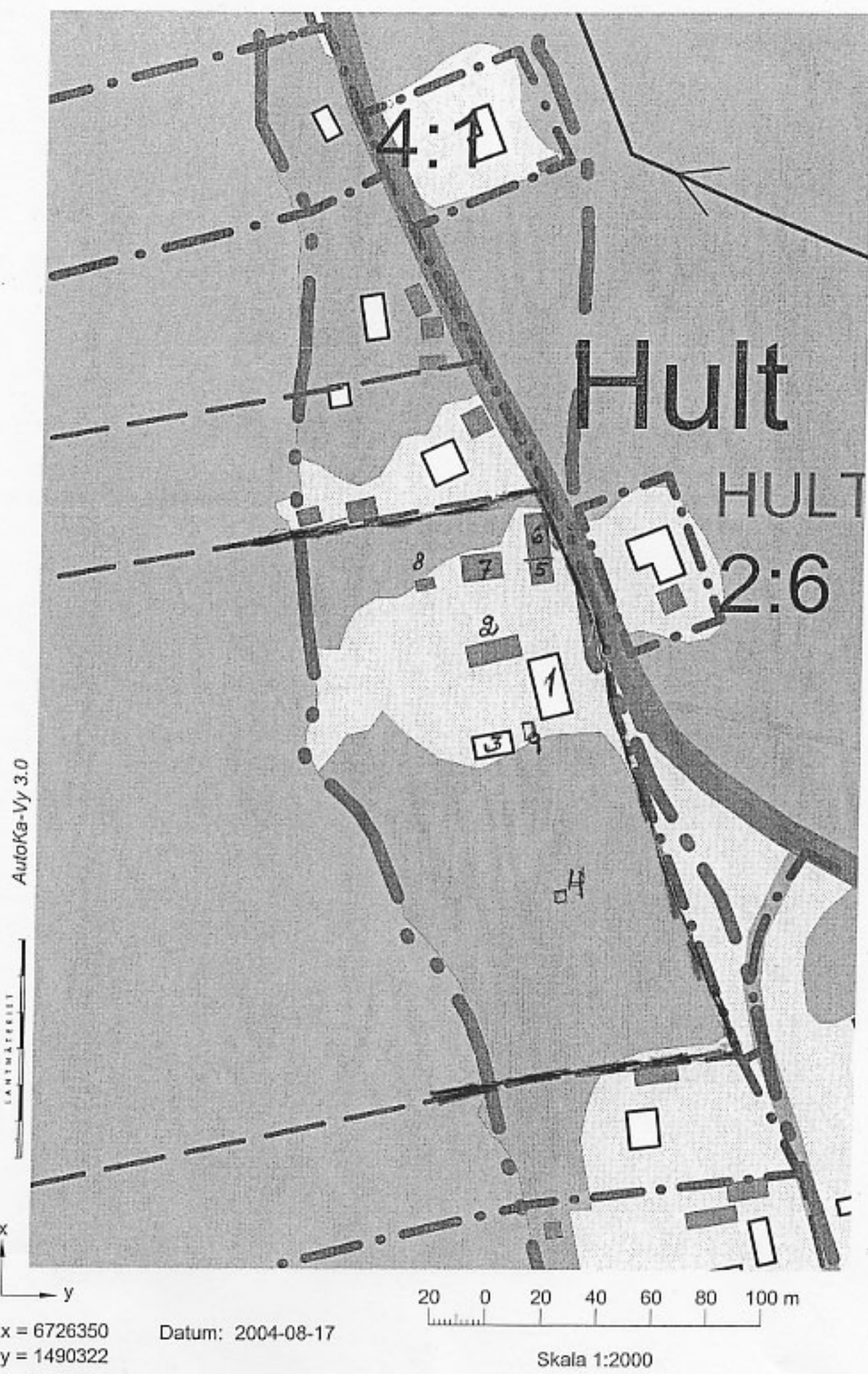
Ulf Löfwall

Bilagor:

Hur man överklagar
Karta

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet med karta
Fastighetsregistermyndigheten i Dalarnas län
Byggnadsnämnden i Falu kommun
Kulturnämnden i Falu kommun
Dalarnas museum
Planenheten

AutoKa-Vy 3.0

SAJTMATEKIST

x
y

x = 6726350
y = 1490322

Datum: 2004-08-17

20 0 20 40 60 80 100 m

Skala 1:2000